

INDLEDENDE BEMÆRKNINGER TIL RETTEVEJLEDNINGEN

Denne rettevejledning er udarbejdet som hjælp til de censorer, der retter besvarelser til revisoreksamen 2011 og til støtte for nuværende og kommende kandidater, som ønsker en vejledning til, hvilke emner der burde/kunne være omtalt i besvarelsen.

Rettevejledningen angiver i skemaform en række forhold, som censorerne kan benytte som en form for tjekliste til gennemgang af den enkelte besvarelse. Til hvert spørgsmål er der angivet en række punkter, som besvarelsen bør/kan omfatte.

Kandidatens konkrete besvarelse og de forudsætninger, som kandidaten redegør for i sin besvarelse, har også betydning, og det er derfor ikke muligt eller hensigtsmæssigt at anvende denne rettevejledning som et rent matematisk hjælpemiddel til at afgøre, om en kandidat er bestået eller ej. Klarheden og formuleringerne har også betydning for nytteværdien, og skal derfor også indgå i bedømmelsen.

De enkelte punkter i denne rettevejledning har ikke samme vægt i vurderingen af en besvarelse, og det er således censorernes samlede vurdering af de enkelte delspørgsmål, der er afgørende for, om en kandidat anses for bestået eller ikke-bestået.

Omtaler kandidaten et forhold angivet i rettevejledningen enten overfladisk eller direkte fejlbehæftet, kan dette ikke tillægges vægt. F.eks. er det ikke tilstrækkeligt, at en kandidat i sin besvarelse anfører den konkrete henvisning til en lovbestemmelse eller standard, hvis ikke kandidaten redegør for, hvorfor denne henvisning er relevant, og hvad bestemmelsen indeholder.

Omvendt kan der være tilfælde, hvor en kandidat vælger at strukturere besvarelsen anderledes end forudsat i denne rettevejledning, men hvor besvarelsen alligevel vurderes at være bestået. Især kan det forekomme, at en kandidat vælger at strukturere sin besvarelse af et spørgsmål, der er opdelt i et eller flere underspørgsmål, anderledes end det er forudsat i denne rettevejledning. Såfremt kandidatens opdeling i øvrigt virker naturlig, og besvarelsen har samme værdi for modtageren, skal dette ikke ændre den samlede vurdering af besvarelsen.

Den samlede vurdering af, om en kandidat er bestået, vil ikke kun være et spørgsmål om, hvorvidt kandidaten korrekt redegør for de punkter, som er anført i denne rettevejledning, men også i hvilket omfang kandidaten begrundes sin besvarelse.

Afgørende er, om besvarelsen er forståelig, samt om besvarelsen samlet set må anses for at have værdi for modtageren.

Karakter gives efter 12-skalaen på de enkelte spørgsmål og for de enkelte dage, men sammenfattes til ”bestået” eller ”ikke-bestået” for begge dage under ét.

Karaktergivningen baseres på en helhedsbedømmelse af kandidatens besvarelse.

DAG 1

Ved bedømmelsen vil de angivne spørgsmål blive tillagt følgende vejledende vægt:

Spørgsmål 1:	30%
Spørgsmål 2:	25%
Spørgsmål 3:	25%
Spørgsmål 4:	20%
	100%

Spørgsmål 1 (vægt 30%)

- 1.1 Du bedes udarbejde et uddrag af et planlægningsnotat til brug for revisionen af årsregnskabet for B A/S for regnskabsåret 1. oktober 2010 – 30. september 2011. Uddraget skal alene indeholde en beskrivelse af de væsentligste afsnit, der er relevante for revisionen af B A/S.
- 1.2 Endvidere bedes du udarbejde et notat til koncernrevisor, som konkret og begrundet beskriver væsentlige og risikofyldte forhold hos B A/S, som kan få indflydelse på revisionen af koncernregnskabet for M ehf.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 1.1 Det er revisionsstandarder, som er gældende for revision af årsregnskaber med regnskabsår, som dækker perioden 1. oktober 2010 til 30. september 2011. Terminologi i RS 315, 330 og 500 kan med fordel anvendes. Det accepteres, at kandidaten anvender nye revisionsstandarder.</p>	
<p>Planlægningsnotatet skal være i uddrag, hvorfor der ikke skal udarbejdes et fuldstændigt planlægningsnotat.</p>	
<p>Notatet kan skitsere punkterne i planlægningen ved hjælp af en indholdsfortegnelse, herunder punkterne: Klientaccept, aftalebrev, forståelse af virksomheden, interne kontroller, risikovurdering, væsentlighed, revisionsstrategi, væsentlige revisionsområder, bemanding, budget, tidsplan, koncernrapportering.</p>	
<p>Kandidaten skal argumentere for, hvilke af de nævnte punkter der vurderes som væsentligst og efterfølgende uddybe disse.</p>	
<p>Klientaccept vurderes som mindre væsentlig, idet revisor har været valgt gennem en årrække. Klientaccept skal fornyes hvert år.</p>	
<p>Væsentlighedsniveau kan beregnes i intervallet 1.500-2.500 tkr. Baseret på vægtede procenter af omsætning, resultat før skat, balance og egenkapital.</p>	
<p>Forretningsgange og aktivitet er beskrevet i bilag samt i anvendt regnskabspraksis, hvoraf fremgår, at selskabets rutiner overordnet set er tilfredsstillende uagtet, at der er problemer med enkelte delområder. Der kan argumenteres for, at risiciene for væsentlig fejlinformation for årsrapporten som helhed er middel til lav.</p>	

<p>It-revision er væsentlig, idet hele aktivitetsgrundlaget er båret af internetbestilling og registreringer. Beskrivelse af revisors vurdering af det generelle kontrolmiljø, herunder særligt adgangsforhold, og driftsafvikling.</p>	
<p>Revisionsstrategien bør være kontrolbaseret særligt omkring omsætning, som den væsentligste og mest risikofyldte regnskabspost. Revisionen skal suppleres med nødvendige substanshandlinger, idet en kontrolrevision ikke kan stå alene.</p>	
<p>Væsentlige og risikofyldte områder bør omtales mere indgående, herunder stærke revisionsbeviser særligt på nedenstående områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodisering af indtægter • Værdiansættelse, fuldstændighed af forudbetalinger i balance og resultatopgørelse (periodisering) • Tilstedeværelse, værdiansættelse af tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder • Nøjagtighed i måling af rabatter (oplyst i teksten, at der er mangler i intern kontrol). 	
<p>Stærke revisionsbeviser for de nævnte områder bør fremhæves, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test af interne kontroller for fuldstændighed og forekomst af indtægter • Bilagskontrol af et antal bilag for kontrol af nøjagtighed, rabat, periodisering • Bilagskontrol af indbetalinger • Uanmeldt kasseeftersyn med kontrol af indbetalinger og bankafstemninger • Kontrol af selskabets opgørelser over periodiseringer, da reservationer går fra påske til påske • Engagementsforespørgsel • Skriftlig bekræftelse fra koncernselskaber om mellemværender, transaktioner, renter, management fee og lign. 	
<p>Den gode besvarelse kan medtage omtale af ledelsesaf lønning og transfer pricing.</p>	
<p>Spg. 1.2 Revisor er datterselskabsrevisor og ikke koncernrevisor, men beskrivelsen skal indeholde de relevante forhold, en datterselskabsrevisor skal iagttage.</p>	
<p>B A/S er et betydeligt datterselskab i koncernen, hvorfor alle væsentlige og risikofyldte forhold vil have stor betydning for koncernregnskabet. Væsentlige forhold er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omtale af den økonomiske udvikling • Omtale af risikoen for besvigelser (forretningsgange) • Omtale af risikoen for tab på hotelkontrakter <p>Betydningsfulde forhold i B A/S vil medføre en naturlig rapportering til det islandske moderselskab.</p>	
<p>Transfer pricing, herunder interne afregningspriser samt transfer pricing-dokumentation og international sambeskatning kan have betydning for koncernen.</p>	
<p>Finansielle transaktioner i koncernen, herunder styring af cash-pool, hvor det bemærkes, at moderselskabet er et EØS-land.</p>	

Udbyttepolitikker samt styring af kapitalgrundlag i B A/S bedes klarlagt, bl.a. til vurdering af kapitalberedskab.	
Rettebemærkninger til spørgsmål 1	
Karakter:	

Spørgsmål 2 (vægt 25%)

- 2.1 Du bedes udarbejde et notat til økonomichefen med forslag til forretningsgange, som kunne sikre, at alle indtægter fra kontantsalg af dagsudflugter modtages af selskabet.
- 2.2 Endvidere bedes du til din chef redegøre for, om økonomichefens henvendelse giver anledning til andre overvejelser i relation til din revision af årsregnskabet for B A/S.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 2.1 Kandidaten skal være opmærksom på risiko for selvrevision ved at rådgive om forretningsgange og interne kontroller, som revisor senere skal anvende under revisionen.</p> <p>Kandidaten bør kunne påtage sig opgaven.</p> <p>Notatet skal sendes til økonomichefen og skal inddrage konkrete interne kontroller og forretningsgange, der forebygger usikkerhederne på området indtægter for dagsudflugter.</p>	
Revisor må komme med anbefalinger til forretningsgange, men ledelsen har selv ansvaret for implementering heraf. Denne form for rådgivning vurderes ikke i det konkrete tilfælde at medføre selvrevision.	
Der er manglende funktionsadskillelse mellem disponering, registrering og forvaltning af indtægter og betalinger fra dagsudflugter, hvilket medfører risici for fejl og andre uregelmæssigheder.	
Der bør etableres formelle skriftlige forretningsgange med tilstrækkelige interne kontroller set i forhold til aktivitetsområdet, der vurderes at være en væsentlig indtægtskilde.	
Der er særligt risiko for fuldstændighed af omsætningen, ligesom der er risici for besvigelser i form af misbrug af aktiver foretaget af medarbejderen.	
<p>De anbefalede forretningsgange kan indeholde flere af nedenstående elementer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funktionsadskillelse mellem registrering af deltagere og betaling • Funktionsadskillelse mellem modtagelse af betaling og indsætning i pengeinstitut • Afstemt betalingsliste med underskrift fra deltagere • To personer kvitterer for registrering og modtagelse af penge • Forudnummererede bilag, der muliggør en senere bilagskontrol • Datering af bilag og dokumentation for antal bestilte rejser • Betaling til leverandører kan kontrolleres fra registrering i bogholderiet • Mulighed for, at rejserne bestilles og betales inden afrejse • Analyse af indtægter ved sammenholdelse med tidligere perioder, forskellige guider, forskellige destinationer m.v. 	

<p>Spg. 2.2 Notatet skal sendes til chefen for revisionen og bør inddrage de konstaterede svagheder til, hvorvidt revisionsstrategien skal ændres.</p>	
<p>Revisor bør overveje, om der er tilsvarende mangelfulde kontroller på andre områder i revisionen.</p>	
<p>Revisor bør udarbejde "early warning" til moderselskabets revisor for at identificere mulige risici for væsentlig fejlinformation (fuldstændighed af omsætning) og risici for besvigelser (misbrug af aktiver). Der er ingen umiddelbare indikationer på besvigelser.</p>	
<p>Rapportering til koncernrevisor, idet de manglende interne kontroller ligeledes kan mangle hos de andre selskaber i koncernen. Revisor kan anbefale, at revisionsinstruksen fra moderselskabsrevisor tilrettes de nye forhold.</p>	
<p>Revisor bør revurdere revisionsstrategien på dette specifikke område mod mere substansbaseret strategi. Ændringer i revisionsstrategien skal dokumenteres, herunder hvad ændringen har medført, f.eks. mere erfarent personale på området, udvidelse af stikprøver, stor uforudsigelighed i kontrollen, interview med ledelse, controllere og ansatte.</p>	
<p>De manglende interne kontroller bør omtales i revisionsprotokollen, og mulig besvigelserisiko bør påpeges. Ledelsen har ansvaret for forretningsgange og interne kontroller.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 2</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 3 (vægt 25%)

- 3.1 Til brug for den administrerende direktør bedes du beskrive eventuelle selskabsretlige problemstillinger for B A/S, som de foretagne udlån kan give anledning til, og herunder din forventede rapportering heraf.
- 3.2 Endvidere bedes du udarbejde et notat til den administrerende direktør, som beskriver eventuelle skattemæssige konsekvenser for B A/S af den nuværende forrentning af de foretagne udlån til Finans ehf.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 3.1 Notaterne kan eventuelt udarbejdes som ét samlet notat, idet begge er til den administrerende direktør. Kandidaten bør give en begrundet stillingstagen, der skal være båret af egne argumenter og holdning til lånets karakter.</p>	
<p>Notatet bør redegøre for transaktionerne i udlånene mellem selskaberne. B A/S udlåner direkte 100.000 tkr. til Finans ehf., der er datterselskab til M ehf. Finans ehf. udlåner herefter til Fly ehf., sidstnævnte er ikke et selskab i koncernen, idet selskaberne på Island er ejet personligt af Magnus Sigurdsson.</p>	
<p>B A/S' udlån til et koncernselskab skal vurderes på lige fod med andre tilsvarende udlån til uafhængige juridiske personer. Udlånene skal formaliseres via låneaftaler med løbetider, rentevilkår og regler for misligholdelse.</p>	
<p>B A/S har fortsat likvide beholdninger på ca. 80.000 tkr., ligesom der er positive pengestrømme fra driftsaktiviteter, hvorfor et lån vil betyde, at B A/S' samlede likvide beredskab fjernes, hvilket påvirker den finansielle stilling.</p>	
<p>Ledelsen i B A/S kan ifalde ansvar, såfremt udlån ikke sker på forsvarlig vis. Ledelsen har ansvaret for selskabets kapitalberedskab, hvorfor der bør ligge en vurdering af Finans ehf.'s kreditværdighed. Kandidaten kan overveje, om der bør stilles særlige sikkerheder for lånet.</p>	
<p>Låntager, Fly ehf., har hjemsted på Island, der er et EØS-land. Selskabsloven tillader udlån fra datterselskaber til moderselskaber, uagtet disse er beliggende i et EØS-land. Dette lån er ikke direkte omfattet af lovens ordlyd, da låntager er et datterselskab til det islandske moderselskab M ehf.</p>	
<p>Som spørgsmålsteksten er formuleret, anses lånet for at være lovligt, idet dette lån alene er tilvejebragt gennem moderselskabet M ehf.'s kontrol over B A/S. Det tillades ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at der etableres cash-pool-ordninger med selskaber i koncernen forudsat, at der er tale om en sædvanlig disposition.</p>	
<p>Der kan eventuelt argumenteres for, at udlånet er et ulovligt kapitalejerlån ud fra den generelle bestemmelse i Selskabsloven. Kun lån til moderselskaber er lovlige, men Finans ehf. er ikke et moderselskab, hvorfor nogle kan mene, at lånet er ulovligt, idet udlånet sker til et andet selskab</p>	

<p>uden for undtagelsesbestemmelsen. Af SL § 210, stk. 1 fremgår, at lån til andre personer end kapitalejere og ledelsesmedlemmer kan være ulovlige ud fra formuleringen “andre juridiske personer, der på anden måde står selskabet nær.”</p>	
<p>Udlånet bør omtales i revisionsprotokollen med de forbundne risici, herunder særligt værdiansættelse.</p> <p>Skønner kandidaten, at forholdet er et ulovligt kapital-ejerslån, skal forholdet omtales i revisionspåtegningen på B A/S under “supplerende oplysninger om andre forhold i regnskabet”.</p> <p>Der er ikke krav om en note, jf. ÅRL § 73, da den bestemmelse udelukkende går på ledelsen i selskabet.</p>	
<p>Den gode besvarelse kan anbefale, at B A/S lovligt udlodder udbytte op til M ehf., og ad den vej gør transaktionen lovlig, ligesom det flytter den finansielle risiko ved at løfte likvide midler højere op i koncernen.</p>	
<p>Den gode besvarelse fremhæver, at revisor konsulterer en advokat for vurdering af de juridiske forhold.</p>	
<p>Spg. 3.2 Beskrivelsen skal redegøre for, at der er en større renteindtægt hos Finans ehf. på Island end den rente, som B A/S modtager ved udlånet. Forudsat at renteforskellen afspejler forskellen i renteniveauet mellem Island og Danmark, vil udlånet være en sædvanlig forretningsmæssig disposition. Der skal derfor ikke foretages skattemæssige korrektioner som følge af renteforskellen.</p>	
<p>Ved fastlæggelse af rentesats skal der tages hensyn til kredittillæg grundet markedsrisiko og tilbagebetalingsvilkår.</p>	
<p>Transfer pricing-regler vurderes at være overholdt, dog skal udlånene, renter og tilbagebetaling være omtalt i transfer pricing-dokumentationen.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 3</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 4 (vægt 20%)

4.1 Med udgangspunkt i talmaterialet i bilag 4 bedes du udarbejde et notat til økonomichefen, som indeholder et forslag til den regnskabsmæssige indregning af forudbetalte omkostninger.

4.2 Til internt brug bedes du kort beskrive eventuelle overordnede revisionsmæssige risici i forbindelse med udarbejdelse af notatet.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 4.1 Beskrivelse af indregning og måling af forudbetalte omkostninger til hoteller fremgår af anvendt regnskabspraksis og er steget fra tkr. 10.978 til tkr. 25.000 – en stigning på 128%.</p>	
<p>Indregning til kostpris baseret på en konkret beregning af forudbetalte omkostninger, idet aftalerne med hotellerne går fra påske til påske – maj i regnskabsåret til april det følgende år – hvilket er skævt i forhold til regnskabsåret.</p>	
<p>Omkostningerne skal matches med indtægterne, jf. ÅRL § 49 og IAS 18, hvorfor der er risiko for en for høj aktivering af forudbetalte omkostninger pr. 30. september 2011. Det realiserede salg er reduceret, hvilket medfører, at rejsen bliver dyrere, da enhedsomkostningerne stiger. Det skønnede beløb af aktiverede forudbetalte omkostninger til rejser er steget, hvilket øger risikoen for nedskrivning af aktivet.</p>	
<p>Aktiver skal nedskrives til laveste værdi af kostpris og nettorealisationseværdi. Omkostninger udgiftsføres under andre eksterne omkostninger og påvirker årets resultat negativt med korrektion af udskudt skat.</p>	
<p>Konkret behandles omkostninger vedr. de tre destinationer, der skal behandles individuelt som tre separate kontrakter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tyrkiet – positivt dækningsbidrag på tkr. 325, hvorfor aktivet overstiger nettorealisationseværdi, og derfor ingen nedskrivning • Mallorca – negativt dækningsbidrag på tkr. 4.400, der medfører nedskrivning. Beløbet er over væsentlighedsbeløbet beregnet i spørgsmål 1 • Bulgarien – positivt dækningsbidrag på tkr. 650, og derfor ingen nedskrivning. 	
<p>Der må ikke hensættes til normalavance, hvorfor nedskrivning ikke må være større end tabet.</p>	
<p>Spg. 4.2 Kandidaten skal være opmærksom på risiko for selvrevision ved at rådgive om regnskabsmæssig behandling. Revisor må ikke træffe beslutninger for B A/S, der skal godkende beregninger og opgørelser. Kandidaten bør nå frem til, at denne kan påtage sig opgaven.</p>	
<p>Ledelsen skal godkende korrektioner og indregne dem i årsrapporten for 2010/2011.</p>	
<p>Den reducerede resultatførsel har en negativ påvirkning på bonuslønninger til direktøren.</p>	
<p>Beløbene er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, hvorfor en manglende indregning vil medføre modifikationer af revisionspåtegningen.</p>	

<p>Revisor bør tage forbehold for værdiansættelsen af indregnede forudbetalte omkostninger og redegøre for den beløbsmæssige effekt. Revisors konklusion påvirkes som følge af forbeholdet, og i det konkrete tilfælde vurderes det at være en konklusion med "Det er vor opfattelse, at årsrapporten, bortset fra det i forbeholdet anførte, giver et retvisende billede af ...".</p>	
<p>Der er usikkerhed om det forventede salg af rejser til foråret, hvortil revisor skal forholde sig kritisk i forhold til ledelsens skøn. Der kræves nye vurderinger af salgsforventningerne samt de skønnede kampagnerabatter fra økonomichefen.</p>	
<p>Revisor skal endvidere vurdere, om andre ledelsesmæssige skøn indeholder tilsvarende risici for væsentlig fejlinformation, herunder udvide revisionen på andre tilsvarende beregninger på forudbetalte omkostninger.</p>	
<p>Revisor kan inddrage overvejelser fra RS 540 om vurdering af skøn og blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdere andre opgørelser og skøn, herunder særligt periodisering af indtægter, rabatter og lign. • Vurdere ledelsens evne til at komme med realistiske skøn ved f.eks. at sammenholde tidligere års skøn med realiserede tal • Gennemgå talmaterialer og bilag til opgørelser af skøn på omkostninger til rejser • Indhente skriftlige udtalelser fra ledelsen. 	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 4</p>	
<p>Karakter:</p>	

<p>Kommentarer/sammenfatning vedr. Dag 1</p>	
<p>Samlet karakter for Dag 1:</p>	

DAG 2

Ved bedømmelsen vil de angivne spørgsmål blive tillagt følgende vejledende vægt:

Spørgsmål 1:	20%
Spørgsmål 2:	20%
Spørgsmål 3:	20%
Spørgsmål 4:	20%
Spørgsmål 5:	20%
	100%

Spørgsmål 1 (vægt 20%)

- 1.1 Til brug for bestyrelsen i B A/S bedes du udarbejde et notat, som beskriver metoder for overtagelse af H A/S.
- 1.2 I forlængelse af ovenstående notat bedes du til brug for bestyrelsen i B A/S udarbejde et notat, som beskriver, hvorledes en eventuel overtagelse skal indregnes i balancen for B A/S.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Spg. 1.1 Indledende opgaveaccept af rådgivningsopgaven om køb af virksomheder. I udgangspunktet er det ingen erklæringssituation.	
Beskrivelse af forskellige metoder til køb af virksomhed, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Køb af alle aktierne, hvorved der etableres et datterselskab med ny konsolidering • Køb af aktivitet med indregning af aktiver i eksisterende balance • Køb af aktier efterfulgt af en fusion mellem koncernselskaber, der ikke vurderes som den mest umiddelbare løsning • Aktieombytning og tilførsel af aktiver vurderes ikke at være relevante, idet ejerskabet skal overgå 100% til B A/S. 	
Det er ikke tilstrækkeligt, at der kun redegøres for én metode til at købe H A/S, og det tillægges værdi, at kandidaten argumenterer for en anbefalet model.	
Beskrivelse af finansiering af købet, hvor goodwill er fastlagt til 20 mio. kr., svarende til en købspris på tkr. 8.966 (Egenkapital: -1.434 fratrukket indregnet goodwill: 9.600 med tillæg af beregnet goodwill 20.000). Endvidere påtager køber sig en gældsforpligtelse til sælger på tkr. 11.740, jf. årsrapporten. B A/S har tilstrækkelige midler til at betale beløbet kontant.	
Ved salg af aktivitet sker overdragelsen til handelsværdier, hvorfor sælger skal udarbejde realisationsopgørelse, og gevinsten på ca. tkr. 9.000 medfører en skattebetaling på tkr. 2.250, svarende til en skatteprocent på 25.	
Ved salg af aktier skal der foretages en aktieavanceberegning for Peter Hansen i personligt regi. En eventuel	

gevinst vil være skattepligtig for Peter Hansen med 42%. Der er ikke oplysninger til en konkret beregning, men principperne skal forklares.	
Goodwill kan skattemæssigt afskrives over 7 år.	
<p>Spg. 1.2</p> <p>Det er ikke en koncernintern transaktion, hvorfor overtagelsesmetoden skal anvendes, jf. ÅRL § 122.</p> <p>Der skal identificeres:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tidspunkt for overtagelse 2) Kostpris for overtagelsen (her anslået til tkr. 8.966) 3) Opgørelse af overtagne værdier (bogførte værdier, jf. nedenfor) 4) Indregning af goodwill i B A/S med amortisering over maksimalt 20 år. 	
<p>Køber overtager aktiverne til handelsværdier, og der laves en eventuel omvurdering af aktiverne, der vurderes at være minimal, idet de væsentligste aktiver er omsætningsaktiver i form af tilgodehavender fra salg og periodeafgrænsningsposter.</p> <p>Der bør foretages omvurdering af anlægsaktiver, hvis beløb er væsentlige. Anlægsaktiverne udgør tkr. 188.</p> <p>Der afsættes udskudt skat af eventuelle ændringer til dagsværdierne.</p> <p>Den gode løsning illustrerer overtagelsen med talopgørelser.</p>	
<p>Ved køb via aktieoverdragelse vil en merværdi i form af koncerngoodwill blive indregnet i kapitalandelen i H A/S.</p> <p>Opskrivning af værdier i H A/S kan overvejes, men bemærk, at det ikke er tilladt at etablere goodwill i datterselskabet eller opskrive immaterielle anlægsaktiver.</p>	
<p>Ved køb via aktieoverdragelse kan den gode besvarelse omtale den regnskabsmæssige indregning af kapitalandele i datterselskaber.</p> <p>Indregning af kapitalandel til indre værdi medfører, at goodwill skal amortiseres.</p> <p>Indregning af kapitalandel til kostpris medfører, at goodwill ikke amortiseres.</p>	
<p>Købet skal omtales i ledelsesberetningen, herunder de væsentlige regnskabsmæssige konsekvenser af den forøgede balance.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 1</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 2 (vægt 20%)

- 2.1 Til internt brug bedes du udarbejde et forslag til nedskrivningstest, som ud fra de foreliggende informationer kan medvirke til et skøn over den forventede værdi af H A/S, og som kan danne grundlag for din drøftelse med økonomichefen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
Opgaveaccept af at kunne udarbejde review efter RS 2410 med en erklæring med begrænset grad af sikkerhed. Revisor skal være opmærksom på mulig selvrevision ved nedskrivningstest.	
Ledelsen forventer, at H A/S kan realisere et overskud på 8-9 mio. kr. før renter og skat. Dette er ved fuld udnyttelse, hvorfor indtjeningen ikke kan forventes så høj de første år. Kandidaten kan argumentere for lavere pengestrømme i de første to år. Endvidere kan kandidaten udfordre ledelsens vurdering af besparelspotentialet, samt hvordan det påvirker den samlede værdiansættelse.	
H A/S er en nødlidende virksomhed, idet der er indikationer for værdiforringelse, herunder negative resultater i to på hinanden følgende år, negativ egenkapital efter fradrag af goodwill, faldende omsætning, overskredet kreditmaksimum hos pengeinstitut.	
Nedskrivningstest laves efter ÅRL § 42 og IAS 36	
De forventede pengestrømme skal beregnes og korrigeres i forhold til regnskabet, idet omkostninger til administration kan forventes reduceret, og tilsvarende kan lønninger reduceres. Pengestrømmene er direkte oplyst til 8-9 mio. kr., og foretages beregning på grundlag heraf, vil værdien af virksomheden ligge i intervallet 35-45 mio. kr., hvilket ikke medfører nedskrivning.	
Der er stor usikkerhed om de fremtidige forventninger, hvorfor fastlæggelse af wacc skal ske med stor forsigtighed, ligesom dette skal afspejles i fastlæggelse af størrelsen. Der kan argumenteres for en wacc mellem 14-20% grundet usikkerhed med integration af virksomhed.	
Værdien kan opgøres som 35-40 mio. kr. ved anvendelse af en wacc på 15-20% holdt op imod bogført værdi af goodwill og aktiver på i alt 30 mio. kr., hvilket ikke indikerer et nedskrivningsbehov.	
Kandidaten bør forholde sig mere kritisk til indtjening i de første regnskabsår og nå frem til reducerede pengestrømme. En beregning på 80% besparelse af omkostninger medfører kun pengestrømme på 5-6 mio. kr., ligesom den forventede fulde integration først kan forventes om 2-3 år. Ved en reduktion af pengestrømme kan den gode besvarelse argumentere for en værdi på 20-25 mio. kr., hvilket medfører et nedskrivningsbehov på 5-10 mio. kr. En eventuel nedskrivning skal først ske via nedskrivning af goodwill.	
Omtale af nedskrivningstest i noterne til årsregnskabet, herunder anvendt regnskabspraksis samt omtale i ledelsesberetningen.	
Omtale af følsomhedsanalyse ved beregning af forskel-	

lige forudsætninger til dels fremtidige pengestrømme, og dels til ændringer i wacc'en	
Kandidaten skal grundigt redegøre for forudsætningerne i besvarelsen og skal forholde sig kritisk til det talmateriale, som forelægges. En umiddelbar beregning af kapitaliseret værdi vil derfor ikke give det rigtige grundlag at drage konklusionerne på.	
Rettebemærkninger til spørgsmål 2	
Karakter:	

Spørgsmål 3 (vægt 20%)

- 3.1 Du bedes til brug for begge parter udarbejde et notat, som beskriver den regnskabsmæssige behandling af gældseftergivelsen hos henholdsvis H A/S og B A/S samt forudsætningerne herfor.
- 3.2 Endvidere bedes du til brug for begge parter udarbejde et notat, som beskriver de skattemæssige konsekvenser af gældseftergivelsen for henholdsvis H A/S samt Peter Hansen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 3.1 Beskrivelsen skal tage udgangspunkt i den valgte metode efter spørgsmål 1.</p>	
<p>Notatet bør indeholde en beskrivelse af transaktionen, så kandidaten gør det klart, at gældseftergivelsen sker i umiddelbar forlængelse af købet af H A/S. Spørgsmålet bør besvares, såfremt transaktionen er gennemført, og besvarelsen kan variere afhængig af, om det er køb af aktierne i H A/S eller køb af aktiviteten i H A/S. Kandidaten bedes bemærke, at Peter Hansen ikke er en del af den fremtidige ejerstruktur.</p>	
<p>Hvis aktiviteten er købt ud af H A/S, er det B A/S, der har en gældsforpligtelse til Peter Hansen. Nedskrivningen af gældsforpligtelsen på ca. 10 mio. kr. skal, jf. RV 18.94, reguleres i værdien af forpligtelserne på overtagelsesdagen.</p> <p>Det er tilladt at korrigerer goodwill, idet værdien af gældsforpligtelsen er opgjort på overtagelsestidspunktet.</p> <p>Henset til væsentlighed skal forholdet specificeres i noterne. Det har ingen konsekvenser for udskudt skat, da overdragelse er sket til handelsværdier.</p>	
<p>Hvis B A/S har købt aktierne i H A/S, henstår der en gæld i H A/S. Nedskrivningen af gældsforpligtelsen i H A/S på ca. 10 mio. kr. skal indregnes via resultatopgørelsen som en indtægt, der henset til væsentlighed skal specificeres i noterne. Posteringen medfører endvidere regulering af udskudt skat.</p> <p>I B A/S sker der i udgangspunktet en regulering af de tilkøbte nettoaktiver, idet forpligtelserne må reguleres, jf. RV 18.94. Regulering sker via egenkapitalen.</p>	
<p>Omtale af gældseftergivelsen bør omtales i ledelsesberetningen, ligesom tallene skal specificeres i noterne.</p>	
<p>Spg. 3.2 Beskrivelsen gælder udelukkende for H A/S og Peter Hansen, der ejer H A/S i personligt regi. Vi er ikke revisor for Peter Hansen, men er konkret anmodet om at redegøre for den skattemæssige behandling for begge parter.</p>	
<p>Beskrivelse af, om det er en samlet ordning omfattet af kursgevinstlovens § 24, eller en singular ordning omfattet af kursgevinstlovens § 6.</p> <p>Der foreligger som udgangspunkt en samlet ordning, når én eller flere kreditorer, der repræsenterer mere end 50% af den usikrede gæld, deltager i ordningen.</p> <p>Det antages, at kandidaten fastlægger, at det er en samlet ordning.</p>	

<p>Gevinsten er skattefri for H A/S, da det forudsættes, at gælden ikke nedskrives til et lavere beløb end fordringernes værdi for Peter Hansen på tidspunktet for gældseftergivelsen.</p> <p>Der er underskudsbegrænsning efter ligningslovens § 15, stk. 2. Der er ikke oplysninger om tidligere års underskud, men umiddelbart er beløbet begrænset, jf. oplysninger i årsrapporten om udskudt skat.</p>	
<p>Peter Hansen har ikke fradragsret, idet denne hverken er pengeerhvervsdrivende, jf. kursgevinstlovens § 13, eller har erhvervet fordringen som vederlag i næring, jf. statsskattelovens § 6, stk. 1, litra a, jf. kursgevinstlovens § 17.</p>	
<p>Der er ingen forskel, hvis lånet var optaget før 27/1 2010, idet hovedaktionæren ikke får skattemæssigt fradrag.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 3</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 4 (vægt 20%)

4.1 Til brug for udarbejdelse af en erklæring til Rejsegarantifonden indeholdende en udtalelse om omsætningen i B A/S samt antal solgte rejser i regnskabet 2010/2011, bedes du udarbejde en instruks, som angiver de handlinger, der skal udføres.

4.2 Du bedes udarbejde et forslag til erklæring til Rejsegarantifonden.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 4.1 Erklæringen skal udtale sig om omsætningen for regnskabsperioden samt antallet af solgte rejser.</p>	
Kandidaten skal bruge oplysningerne fra dag 1, hvor væsentlige handlinger for omsætning er omtalt. Det tillades, at kandidaten anvender den viden fra revision af årsrapporten til at udtale sig om omsætningen i erklæringen.	
Kandidaten skal sikre, at selskabets forretningsgange registrerer antallet af solgte rejser. I rejsebranchen registreres antal personer med navne, bl.a. af hensyn til flyregistreringer, hotelovernatning, udflugter m.v.	
Det er revisionsmålene fuldstændighed, forekomst og nøjagtighed, der skal findes passende handlinger til for at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis.	
<p>Følgende handlinger kan være anbefalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrol af omsætning til årsrapport • Kontrol af interne kontroller for fuldstændighed og forekomst af omsætning • Kontrol af betaling af tidligere års afgift til Rejsegarantifonden • Kontrol til betingelser, aftalegrundlag, korrespondance med Rejsegarantifonden • Kontrol af tidligere års afregning sammenholdt med opgørelse. 	
<p>Spg. 4.2 Branchen forlanger, at det skal være en erklæring efter RS 805, hvilket givetvis kræver branchekendskab. Kandidaten bør argumentere for, at erklæringen har stor økonomisk betydning for modtager, hvorfor det bør være en erklæring med sikkerhed.</p>	
Det er en erklæring med høj grad af sikkerhed og omfattet af revisorloven § 1, stk. 2.	
Formålet er at fastsætte præmieberegning til rejsegarantifonden, og der kræves høj grad af nøjagtighed i opgørelsen heraf.	
Der er ikke forhold, der indikerer forbehold eller supplerende oplysninger i det konkrete spørgsmål.	
<p>Eksempel på erklæring: Til Rejsegarantifonden</p> <p>Vi har efter aftale revideret de af B A/S, CVR-nr. xx xx xx xx kvartalsvist indberettede oplysninger i henhold til § 10 i bekendtgørelse nr. 1494 af 16.12.09 om registrering, garantistillelse m.v. i Rejsegarantifonden for perioden xx.xx.xx – xx.xx.xx. Virksomheden har indberettet følgende oplysninger:</p> <p>1. kvartal:, 2. kvartal:, 3. kvartal:, 4. kvartal:</p>	

<p>Vi har endvidere revideret de i forbindelse med afgivelsen af denne erklæring indberettede nøgletal i henhold til § 17, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 1494 af 16.12.09. Nøgletallene udviser følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dækningsgrad xx (Omsætning fratrukket omkostningerne ved rejsearrangementer i % af omsætningen) • Likviditetsgrad xx (Forholdet mellem omsætningsaktiver og kortfristet gæld) • Soliditetsgrad xx (Egenkapitalens andel af aktivernes sum). <p>De indberettede oplysninger opgøres efter lov nr. 315 af 14.05.97 om en rejsegarantifond som ændret senest ved lov nr. 518 af 12.06.09 samt Bek. nr. 1494 af 16.12.09 om registrering, garantistillelse m.v. i Rejsegarantifonden.</p> <p>Ledelsen har ansvaret for de kvartalsvist indberettede oplysninger. Vort ansvar er på grundlag af vort arbejde at udtrykke en konklusion om de indberettede oplysninger. Vor erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for Rejsegarantifonden.</p> <p>Den udførte revision</p> <p>Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi tilrettelægger og udfører vor revision med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at opgørelsen ikke indeholder væsentlig fejlinformation. Revisionen omfatter stikprøvevis undersøgelse af information, der understøtter de indberettede oplysninger. Revisionen omfatter endvidere stillingtagen til den af ledelsen valgte regnskabspraksis for opgørelse af årets omsætning og antal solgte rejser. Det er vor opfattelse, at den udførte revision giver et tilstrækkeligt grundlag for vor konklusion.</p> <p>Konklusion</p> <p>Det er vor opfattelse, at de kvartalsvist indberettede oplysninger for perioden xx.xx.xx – xx.xx.xx og de indberettede nøgletal er opgjort i overensstemmelse med lov nr. 315 af 14.05.97 om rejsegarantifond samt Bek. nr. 1494 af 16.12.09 om registrering, garantistillelse m.v. i Rejsegarantifonden.</p> <p>By, den 20xx Revisionselskab</p> <p>NN Statsaut. revisor</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 4</p>	
<p>Karakter:</p>	

Spørgsmål 5 (vægt 20%)

5.1 Til advokat P. Graf bedes du udarbejde et udkast til et aftalebrev, hvori du redegør for dit arbejde samt rapportering i forbindelse med rekonstruktionen.

5.2 Du bedes i et internt notat kort redegøre for dine overvejelser for, hvordan du som regnskabskyndig tillidsmand vil erklære dig i relation til rekonstruktionsplanen.

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p>Spg. 5.1 Det er et forholdsvist nyt område, hvorfor det ikke forventes, at kandidaterne har praktisk erfaring på området. Dog forventes det, at kandidaterne kan udarbejde et udkast til et aftalebrev.</p>	
<p>Følgende punkter kunne indgå i aftalebrevet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uafhængighed/klientaccept • Samarbejde med rekonstruktør (advokat), herunder fordeling af arbejdsopgaver • Vurdering af aktiver • Opgørelse af ubehæftede værdier (modregnet balance) • Omstødelige dispositioner (hvis aftales med advokat) • Afgivelse af erklæring • Tidsplan, evt. med forlængelse, hvis rekonstruktion vedtages • Honorar. 	
<p>Rekonstruktionsplanen skal være fremlagt senest fire uger efter, at fristdagen er etableret.</p>	
<p>Revisors uafhængighed, jf. KL § 238, skal omtales. Revisor og dennes virksomhed må ikke have fungeret som revisor eller rådgiver for D A/S i en periode to år forud for hvervet. Revisor må heller ikke fungere som revisor eller rådgiver for skyldner i en periode på to år efter rekonstruktionsafslutning</p>	
<p>Revisor skal have kompetencen til at vurdere aktivernes værdi både ved en going concern og ved en realisation. Revisor skal sikre sig at have medarbejdere med erfaring i rekonstruktioner, da dette er en opgave med forøget risiko.</p>	
<p>Spg. 5.2 Kandidaten skal argumentere ud fra de generelle regler i revisorloven § 1 og konkursloven § 11c.</p>	
<p>Rekonstruktør og revisor skal erklære sig om rekonstruktionsplanen, jf. KL § 11c, stk. 3. Erklæringen skal omtale, hvorvidt rekonstruktionen er gennemførlig. Det er en erklæring i et trepartsforhold med høj grad af sikkerhed til brug for skifteretten og kreditorer. RS 3000 vurderes at være den relevante erklæring.</p>	
<p>Revisorloven § 19, stk. 4 åbner mulighed for at underskrive andre erklæringer med sikkerhed sammen med andre end revisorer. Det vurderes, at erklæringerne afgives særskilt.</p>	
<p>Kandidaten skal argumentere for, at revisor erklærer sig selvstændigt om udført arbejde og omtaler skyldners aktiver, og i givet fald vil erklæringen være om-</p>	

fattet af revisorloven.	
Kandidaten skal diskutere graden af sikkerhed i erklæringen, da modtager i form af skifteretten kan forventes at forlange en grad af sikkerhed (revision eller review).	
Den regnskabskyndige tillidsmand skal endvidere erklære sig om, hvorvidt der er mangler ved selskabets seneste årsrapport, jf. KL § 11c, stk. 3, nr. 2 Det er en erklæring i trepartsforhold med en grad af sikkerhed (review eller revision), hvorfor erklæringen er omfattet af erklæringsbekendtgørelsen.	
Den regnskabskyndige tillidsmand skal vedlægge erklæring med vurdering af skyldners aktiver, jf. KL § 11c, stk. 3. Det bør være en erklæring med sikkerhed, (svarende til vurderingsberetninger), hvorfor der kan argumenteres for RS 3000.	
Yder kandidaten assistance med opstilling af en modregnet balance eller budgetter, skal den særskilt forsynes med en erklæring i forhold til det udførte arbejde.	
Rettebemærkninger til spørgsmål 5	
Karakter:	

Kommentarer/sammenfatning vedr. Dag 2	
Samlet karakter for Dag 2:	

Kommentarer/sammenfatning vedr. opgaven som helhed	
Samlet karakter for begge dage:	